

KANNANOTTO, julkaisuvapaa 13.9.24

Imetyksen ja varhaisravitsemuksen tukeminen edellyttää sujuvaa yhteistyötä

Ylen artikkelissa "[Pakko imettää](#) (12.9.24) käsiteltiin imetys- ja imetysohjauskokemuksia lastenlääkäriin ja synnyttäneiden äitien näkökulmasta.

Eri ammattiryhmien vastakkainasettelun sijaan Suomen Kätilöliitto pitää rakentavampana pohtia, miten tähän tilanteeseen on päädytty ja miten sitä voitaisiin parantaa. Miten palvelujärjestelmä ja terveydenhuollon ammattilaiset voisivat tukea vastasyntyneen vanhempia sekä imetystä ja varhaisravitsemusta?

Nostamme esiin, että lapsivuodeosastoilla työskentelee nykyään hyvin laaja joukko terveydenhuollon ammattilaisia, kuten kätilöitä, lastenlääkäreitä, lasten- ja lähihoitajia, terveydenhoitajia, sairaanhoitajia. Onko kaikilla ammattilaisilla riittävät ja ajantasaiset tiedot, taidot ja osaaminen imetysohjaukseen ja vastasyntyneen riittävän ravinnonsaannin arviointiin? Hoitajakso lapsivuodeosastolla on noin 1–3 vuorokauden pituinen. Onko se kullekin perheelle heidän tarpeidensa mittainen? Onko perheiden kanssa riittävästi aikaa keskustella heidän yksilöllisistä toiveistaan ja hoidon tarpeistaan mukaan lukien imetys ja varhaisravitsemus? Onko tarpeen tullen resursseja tehostaa tukea ja ohjausta, jotta perhe tunnistaa vauvan viestit ja osaa vastata niihin ja kokee pärjäävänsä vastasyntyneen kanssa kotiutuessaan? Miten perheitä tuetaan synnytyssairaalasta kotiutumisen jälkeen? Onko neuvolan ammattilaisen tapaaminen varmistettu kohtuullisen ajan päähän kotiutumisesta ja onko sairaalassa imetyspoliklinikka?

Valitettava tosiasia on, että hoidon jatkuvuus ei toteudu kaikissa neuvoloissa, synnytyssairaaloissa ja erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä. Perheet joutuvat toistamaan samoja asioita usein vaihtuville ammattilaiselle. Silloin ei välttämättä synny luottamuksellista hoitosuhdetta, jossa vanhemmuuteen ja imetykseen ja varhaisravitsemukseen liittyvien monenlaisten, niin myönteisten kuin kielteisten, ajatusten ja asenteiden jakaminen koettaisiin turvallisiksi. Korostamme, että perheitä tuetaan hoidon jatkuvuutta ja ammattilaisten yhteistyötä parantamalla sekä imetystä ja varhaisravitsemusta turvaavien palveluiden, kuten imetyspoliklinikoiden kehittämällä kaikille hyvinvointialueille. Varmistamalla resurssit, jolloin ammattilaisilla on mahdollista tehdä työnsä ammattitaidolla, kuunnella, keskustella ja ohjata, parannetaan edellytyksiä luottamuksellisen hoitosuhteen syntymiselle ja imetykseen ja varhaisravitsemukseen liittyvien yksilöllisten toiveiden toteutumiselle.

Muistutamme, että työnantajien tehtävänä on varmistaa työntekijöiden tehtävissään tarvitsema osaaminen ja mahdollistaa kouluttautuminen. Tämä tarkoittaa, että hyvinvointialueiden on huolehdittava koulutusmäärärahojen lisäksi myös koulutuksen aikaisista sijaisjärjestelyistä. Kätilökoulutus sisältää imetysohjaajaopinnot. Lisäksi kaikkien terveydenhuollon ammattihenkilöiden tulee pyrkiä jatkuvasti täydentämään osaamistaan. Terveydenhuollon ammattilaisten tietojen, taitojen ja asenteiden, kuten myös vastasyntyneen vanhempien ja muiden läheisten sekä koko yhteiskunnan asenteiden tiedetään vaikuttavan imetykseen, sen aloittamiseen ja jatkumiseen.

Terveydenhuollon ammattilaisten työtä ohjaavat myös hyvinvointialueiden näyttöön perustuvat hoito-ohjeet ja kansalliset suositukset. WHO:n vauvamyönteisyysohjelma perustuu tutkittuun tietoon imetyksen terveyshyödyistä sekä äidille että lapselle. Siihen pohjautuvan suomalaisen vauva- ja perhemyönteisyysohjelman tavoitteena on tukea imetystä ja mahdollistaa hyvä alku imetykselle, varhaiselle vuorovaikutukselle ja kiintymyssuhteen muodostumiselle (THL). Kätilöliitto pitää tärkeänä kansallista imetyksen ja varhaisravitsemuksen ohjausta, tilastointia ja suosituksia, jotka käytäntöön vietyinä parantavat hoidon laatua, yhdenmukaistavat ohjausta ja edistävät imetyksen ja varhaisravitsemuksen toteutumista. Ohjelman tai kenenkään terveydenhuollon ammattilaisen tarkoituksena ei ole pakottaa ketään imettämään, vaan tukea vanhempia vauvan viestien tunnistamisessa ja niihin vastaamisessa sekä toteuttaa imetystä ja varhaisravitsemusta turvallisesti kunkin perheen toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Suomen Kätilöliiton hallitus

Lisätiedot: Päivi Oinonen, puheenjohtaja, paivi.oinonen(at)suomenkatiloliitto.fi, 045 664 0000